

Л.О. Чуйко, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

В.О. Акмен, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

МИТНА ЕКСПЕРТИЗА ЗАСОБІВ ОСОБИСТОЇ ГІГІЄНИ ЯК НЕОБХІДНИЙ ФАКТОР ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Проведений аналіз показав, що обсяг продажу парфумерно-косметичної продукції та засобів особистої гігієни на ринку України у 2014 році склав 1,8 млрд ум. туб. Це свідчить, що сучасний Український ринок надійшов у рівноважний стан і поступово займає ті ж позиції, що й світові ринки, які вже насичені продукцією. Однак значну частку на ринку засобів по уходу за ротовою порожниною продовжують займати імпортні виробники.

Відомими виробниками зубних паст та засобів гігієни в Україні є підприємства з болгарськими інвестиціями, а саме ВАТ «Завод бытової химии «Заря» і ТОВ «Пірана», які здійснюють випуск продукції як під власними торгівельними марками, так і при наданні виробничих послуг закордонними фірмами, які мають власні тренди. Завод «Заря» виробляє зубні пасти серії «Мега Дент», «Дентикс», «Отбел», «Денто Фикс» та серію дитячих зубних паст. Невеликий відсоток зубних паст випускається Харківським підприємством – АТ «Эффект».

Найбільшим імпортером залишається Росія, набирає потенціалу Бразилія. Німеччина опинилась на третьому місці по обсягу ввезеної продукції (1344 тон). Зростають поставки зубної пасти з Біларусії. Лідерами по продажу зубних паст є компанії Colgate, Procter&Gamble, концерн «Калина».

Значна частка імпорту даної продукції на Українському ринку ставить актуальним завдання по вивченню питань пов'язаних з проведенням митного контролю, організацією та проведенням митних експертних досліджень, визначенням митної вартості, коду за УКТ ЗЕД та іншим митним процедурам, які стосуються оформлення товару у режимі імпорту та перевірки його якості.

Метою роботи було висвітлення необхідності удосконалення засобів для проведення митної експертизи партій товару з засобами особистої гігієни.

Дослідження показали, що український ринок засобів по догляду за ротовою порожниною дуже сегментовано – можна відмітити різноманітність торгівельних марок і видів зубних паст, що ускладнює контроль їх якості. Проведені експертні дослідження зразків зубних паст показали, що невідповідність вимогам нормативної документації починається на етапі вивчення повноти маркування: так російський

ВАТ Концерн «Калина» не вказує координати контактних організацій та телефони горячих мереж в Україні, масу пасти і об'єм продукції в одиниці споживчого пакування, дату виготовлення. ТОВ «Дентал-косметік-Рус» АТ «Бетафарма» (Італія) та «ГлаксоСмітКлайн Консьюмер Хелскер», (Великобританія) не чітко визначають умови зберігання та повний склад пасти; на зразках пасти «Herbal White» виявлено суперечливу інформацію щодо походження пасти (виробник вказано – Росія, а на штрих-кодів перші цифри свідчать про українське походження – «482»). До того, при достатньо якісному видаленні м'якого зубного нальоту та фарбуючих пігментів, рекламуємих усіма виробниками показник «тривалість відчуття чистоти» не отримав задовільну оцінку у зразках «Прополіс», «Хвойний бальзам» (ВАТ «Невська косметика», Росія) та «Sanino original» (Туреччина).

Згідно з законом про якість та безпеку харчових продуктів імпорتنі косметичні та лікувальні засоби, харчові продукти, продовольча сировина і супутні матеріали допускаються на митну територію України за умови виконання постачальником правил їх реєстрації та сертифікації. Але нерідко зустрічаються випадки, коли суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності, з ціллю підвищення прибутків, йдуть на порушення порядку митного оформлення, про що свідчить відсутність знака відповідності та якості на більшості зубних паст походженням з Європи та Турції. Саме експертиза є надійним й ефективним інструментом митних органів у процесі виявлення і доведення факту і обставин правопорушення, результати якої є визначальними доказами в справі. У зв'язку з цим зростає роль об'єктивної і правильної оцінки висновку експерта у справах про порушення митних правил, оскільки межа між цими порушеннями і кримінально карною контрабандою дуже умовна в переважній більшості випадків, і тільки посадова особа митного органу може давати правову оцінку діянню.

До того ж засоби особистої гігієни відносяться до товарів, що не тільки контактують зі шкірою, а й потрапляють до слизових оболонок ротової порожнини, що у разі неналежної якості чи токсичності, може привести не тільки до алергенних реакцій, а навіть до отруєння.

Таким чином вивчення порядку проведення митних процедур, що повинен пройти товар перед випуском у вільний обіг на території України та внесення до їх переліку обов'язкового проведення митної експертизи (при наймі у разі наявності невідповідностей національним стандартам у даних супроводжувальних сертифікатів), є необхідним і потребує ретельного розгляду.